

เวทีสาธารณะ: อนาคตเราเลือกได้

● **มิ่งสรรพ วาสอาด**
ผู้อำนวยการสถาบัน
ศึกษานโยบายสาธารณะ: ม.เชียงใหม่

เขียนได้มีโอกาสเสวนาแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นกับนักเทคโนโลยี
สารสนเทศนักปรัชญา และนัก

วิทยาศาสตร์การแพทย์ชื่อดังของประเทศ ใน
ประเด็นเทคโนโลยีที่จะกระทบต่อชีวิตคนไทย
ในอนาคต ได้ข้อสรุปและขอเล่าสู่กันฟังดังนี้
ในอีก 20 ปีข้างหน้า ดร.โกธร

จิตรธรรม นักคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าจาก
เชียงใหม่สรุปว่า **เทคโนโลยีสารสนเทศที่จะ**
มีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ได้แก่

(1) **เทคโนโลยีเฝ้าติดตาม (Surveillance)**
กลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยเทคโนโลยีการดักฟัง
ข้อความทางโทรศัพท์และเข้าถึงข้อมูลทาง
อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ทราบถึงเนื้อหาสาระของ
การติดต่อสื่อสารรวมทั้งตำแหน่งของกลุ่ม
เป้าหมายที่เป็นเทคโนโลยี Biometric รุ่นใหม่
ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่ใช้ตรวจสอบบุคคลโดย
การสแกนลายนิ้วมือและม่านตาแต่เทคโนโลยี
รุ่นใหม่จะสามารถสแกนอวัยวะทุกส่วน
ดังนั้น เมื่ออุปกรณ์จะคลุมหน้า แต่ระบบก็
จะสามารถสแกนกะโหลก แล้วบันทึกไว้ หาก
บุคคลคนเดียวกันนี้ไปผ่านเครื่องสแกนที่อื่น
เช่น ซุปเปอร์มาร์เก็ต เครื่องก็จะตรวจสอบกับ
ฐานข้อมูลที่บ้านที่ไว้ และสามารถพิสูจน์
บุคคลได้ว่าเป็นคนคนเดียวกันหรือไม่ ซึ่งเป็น
ข้อดีที่จะทำให้การป้องกันการก่อการร้าย
ได้ผลดียิ่งขึ้น เรื่องนี้จะทำให้ความรุนแรง
ของปัญหาไฟฟ้าน้อยลงเพราะจะสามารถจับ
ผู้ก่อการร้ายได้ง่ายและมากขึ้น

(2) **เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลขนาด**
ยักษ์ (Big data) ซึ่งสามารถใช้ระบบวิเคราะห์
ข้อมูลจากพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจจำนวน
มหาศาล เช่น การวิเคราะห์จากทวิตเตอร์

เทคโนโลยีกับ อนาคตคนไทย

เพื่อหาข้อมูลเครือข่าย ข้อมูลการขายสินค้าใน
ไฮเปอร์มาร์เก็ตเพื่อจัดวางสินค้าที่ขายวางได้
ข้อมูลชั้นลงของเที่ยวบินและการขายสินค้าใน
ท่าอากาศยาน เพื่อวิเคราะห์การเลือกซื้อสินค้า
ของนักท่องเที่ยวจากประเทศต่างๆ ข้อมูลการ
ถอนและฝากเงิน ฯลฯ และ (3) **เทคโนโลยี**
สมองกล เมื่อระบบคอมพิวเตอร์มีความ
ก้าวหน้ามากขึ้นแล้วก็มีการพัฒนาสมองของ
คอมพิวเตอร์ให้ทำงานได้เหมือนสมอง
ของมนุษย์ที่มีนิเวศน์และการเชื่อมต่อของ
นิเวศน์ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเทคโนโลยี
สมองกลที่มีการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น สามารถฟัง
แล้วเข้าใจ (เช่นแปลภาษาได้ใกล้เคียงกับสาม
ชั้นหนึ่ง) สามารถเห็นแล้วเข้าใจ (เช่น
ช่วยขับรถให้คนตาบอด) หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ที่สามารถตอบปัญหาหรือให้คำปรึกษาเฉพาะ
ด้านได้ดีกว่ามนุษย์หรือเป็นอายุแพทย์ที่มี
ความชำนาญเฉพาะทาง

ส่วนอาจารย์โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์
นักปรัชญาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมองว่า
ต่อไปเทคโนโลยีจะกลืนเป็นหนึ่งเดียว
กับมนุษย์ เช่น Google glass เป็นนวัตกรรม
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่บูรณาการโทรศัพท์
สมาร์ตโฟนกับแว่นตาเข้าด้วยกัน ทำให้เรา
สามารถเห็นภาพในจอของโทรศัพท์ได้ตลอด
เวลาโดยไม่ต้องถือโทรศัพท์ และสามารถบอ
คำสั่งทางวาจาให้โปรแกรมทำงานได้ ทั้งนี้
บริษัทกูเกิลซึ่งเป็นเจ้าของนวัตกรรมนี้มุ่งผลิต
เพื่อตลาดโดยรวมและเริ่มมีการจำหน่ายแบบ
จำกัดช่วงเวลาแล้วตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน
พ.ศ. 2557 ในสหรัฐอเมริกา ด้วยราคาประมาณ
1,500 ดอลลาร์ ด้วยศักยภาพที่โดดเด่นแต่ราคา
เป็นระดับที่คนส่วนใหญ่เข้าถึงได้ ทำให้มี
แนวโน้มว่า Google glass จะเป็นที่แพร่หลาย
ทั่วไปในไม่ช้านี้และเราไม่จำเป็นต้องพกพา
โทรศัพท์มือถืออีกต่อไป

Google glass ถือเป็นตัวอย่างที่เป็น
รูปธรรมที่แสดงให้เห็นลักษณะของเทคโนโลยี
ในอนาคตอันใกล้ที่ว่าจะอยู่ใกล้ชีวิตคนแทบจะ
เป็นส่วนหนึ่งของร่างกายเรา และในอนาคต
อาจหลอมรวมกับร่างกายมนุษย์จนเป็นเนื้อ
เดียวโดยอาศัยการฝังชิพ ฯลฯ การติดต่อ
สื่อสารทางโทรศัพท์ การถ่ายรูป ส่งรูป แชรรูป
ไปยังเครือข่ายทางสังคม ฯลฯ ก็จะไป
อยู่อย่างอัตโนมัติเหมือนกับว่าเป็นภารกิจสามัญ
ที่ร่างกายมนุษย์ต้องทำแต่ขณะเดียวกันกลับ
เป็นการ **“เพิ่มขีดความสามารถของมนุษย์”**
(Human enhancement) คือยกระดับ
ความสามารถของร่างกายมนุษย์ให้ทำในสิ่งที่
ไม่เคยทำได้มาก่อน

ในด้านการแพทย์ **ศ.ดร.ยง ภู่วรรณ**
ชี้ให้เห็นว่า **ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้**
การรักษาพยาบาลมีความเที่ยงตรงมากขึ้น
ผู้ที่ป่วยโรคเดียวกันอาจจะได้รับยาขนาดไม่เท่า
กัน ขึ้นอยู่กับแผนกที่ทางพันธุกรรม อวัยวะ
บางส่วนจะสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยการใช้เซลล์
ต้นกำเนิด การรักษาพยาบาลด้วยวิธีผ่าตัดใหญ่
จะลดลง ด้วยยานิสสังข์ของนาโนเทคโนโลยีจะมี

การใช้ยานขนาดเล็กจิวเข้าไปในเส้นเลือดหรือส่วนต่างๆ ของร่างกายเพื่อไปจัดการกับต้นตอของปัญหาที่เกิดขึ้นหรือแม้แต่โรคเอดส์ก็อาจจะลดลงมาก หรือหมดไป เพราะมนุษย์อาจเล็กมีเพศสัมพันธ์ทางกายแต่หันไปใช้จินตภาพแทน

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ ปัญหาที่เรียกว่า ช่องว่างทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital divide) จะทำให้ความเหลื่อมล้ำในสังคมมากขึ้น ประเทศพัฒนาแล้วจะได้เปรียบประเทศยากจนทั้งในด้านการค้าการบริการ การลงทุน เนื่องมาจากความสามารถในใช้ข้อมูลซึ่งผู้ด้อยพัฒนามากกว่าเข้าถึง จึงสามารถดูดเอาโภคทรัพย์ของโลกไปยังประเทศตนเองได้มากกว่า คนรวยอาจมีอายุขัยเฉลี่ยถึง 120 ปี เพราะสามารถปรับอวัยวะใหม่ ลูกคนรวยจะมีพันธุกรรมที่เหนือชั้นกว่าลูกคนจนโดยการตัดแต่งพันธุกรรมก่อนคลอด คนรวยจะมีโอกาสใช้ทรัพยากรได้มากขึ้นและนานขึ้น

เทคโนโลยีก็เหมือนไฟ มีทั้งคุณอนันต์และโทษมหันต์สุดแต่ผู้ใช้ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านจริยธรรมได้ เช่น การขโมยข้อมูล การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อดักฟัง ลอบถ่ายภาพที่เป็นส่วนตัว อาชญากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีก็เป็นอาชญากรที่เหนือชั้นกว่าอาชญากรทั่วไป ฯลฯ แต่ปัญหาที่สำคัญที่สุดนั้น อาจารย์ไสรจรัสสรุปได้อย่างละเอียดว่า **“ปัญหาที่จะเกิดขึ้นไม่ใช่ปัญหาสังคมแบบเดิมๆ ที่เราเคยพบอีกต่อไปแล้ว แต่จะเป็นปัญหาที่ลึกลงไปถึงความเป็นมนุษย์ซึ่งไม่เท่ากัน เกิดมนุษย์ 2 แบบที่ทำอะไรได้ไม่เท่ากัน ไม่ใช่เรื่องช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยที่เราคุ้นเคยเท่านั้น แต่จะเป็นเรื่องของกรรมมีมนุษย์ 2 ประเภทไปเลย...”**

ถ้าอยากเป็นมนุษย์เหนือมนุษย์ก็ต้องรีบเก็บออมกันตั้งแต่วันนี้ จะได้นำมาเป็นทุนผ่าตัดถ่ายเซลล์เปลี่ยนเซลล์ให้เป็นหนุ่มหล่อแบบเจมส์บอนด์หรือจะเป็นสาวสวยเหมือนพลอยโฉมมาลัยได้ตอนแก่ นะคะ!!

สำหรับผู้ที่สนใจฟัง **อาจารย์ไสรจรัส หงศ์คารมภ์** และความก้าวหน้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีของไทย สามารถลงทะเบียนเข้าร่วมงานประชุมสุดยอดมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ซึ่งจัดโดยสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ในวันที่ 1 ส.ค. 2557 นี้ได้ฟรีที่ <http://www.nrusummit3.org/>